

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felölös szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Pápay István.

Pápay István, a királyi kabinetiroda osztályfőnöke január 6-án hosszú súlyos betegség után Bécsben elhunyt.

Hogy mily nagy veszteség ránk magyarokra nézve, hogy Pápayt éppen most veszítettük el, midőn leginkább szükségünk volna a válságos idők közepette az ő csöndes, zaj nélkül való, de mindig a nemzet javát célzó tevékenységére, elég egyszerűen csak arra utalni, hogy ő volt az az ember, ki a király és nemzet között 30 évvel ezelőtt megkötött egyezséget olyan szép sikerrel törekedett egyre szilárdabbá tenni.

Pápay három évtizedig állott a király körül s megnyerve Őfelsége bizodalmát, a mellett, hogy fejedelmi urát hűséggel szolgálta, nem feledkezett meg hazájáról sem, melyet odaadással szeretett s fontos állásából folyólag nem egyszer vette élet kellő tapintattal egyes elmérgesedő kérdéseknek. Nehéz időkben keményen megállta helyét s hazája érdekeit tartva szem előtt, okosságával sikerült neki sok oly kérdést békésen, simán elintéznie, melyek következeisekben súlyosan érinthették volna nemzetét.

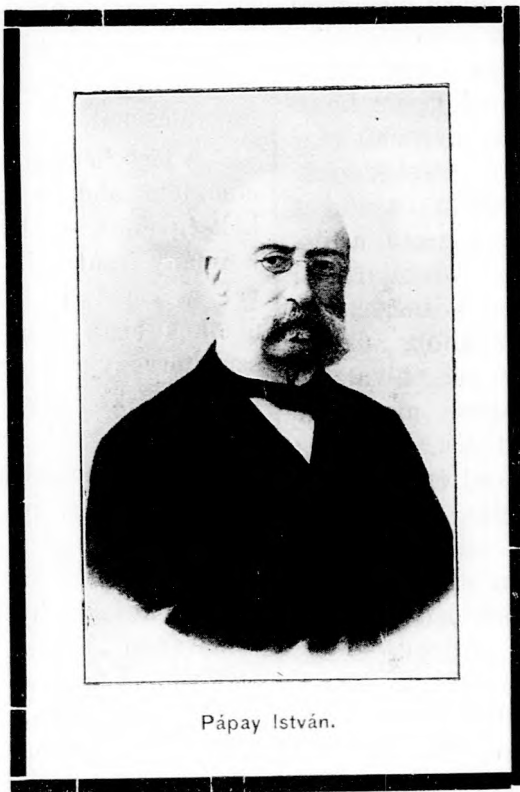
Az elhunyt életfolyásáról a következőkben emlékezünk meg:

Pápay István 1827-ben született Pozsonyban; családja II. Lipót alatt nyert nemességet és Hevesből ugyanekkor Pozsonyba telepedett. Pápay tanulmányait Pozsonyban elvégezve, 20 éves

korában az ottani törvényszéknél nyert alkalmazást. Az 50-es években a kassai helytartótanácsnál működött s 26 éves korában már a brünni helytartó-tanács tagja volt s ez állásában érte őt az uralkodó első elismerése: a III. osztályu vaskorona-rend. 1860-ban került a magyar királyi helytartó-tanácsához, 1861-ben pedig való-

ságos udvari tanácsos lett az akkor főnállott m. kir. udvari kancelláriánál. Itt nagy súlyt kölcsönzött személyének összeköttetése a magyar alkotmányos irányzatú férfiakkal, ezt növelte jellemessége és megbízhatósága. A kiegyezés idején is, mint a királynak s a Deák körül csoportosuló államférfiaknak bizalmasa, rendkívüli szolgálatokat tett az alkotmányos ügynek. A kancellária feloszlatása s a magyar miniszterium alakításakor 1867-ben a király parancsára a kabinetirodába rendeltetett. Legmagasabb kitüntetésben többször volt része; a Szent-István-rend kiskeresztjét, a Lipót-rend középkeresztjét, I. oszt. vaskorona-rendet és a való-

ságos belső titkos tanácsosi czimet és jelleget kapta érdemei elismerésül. — Betegségét Pápay a Vaskapu megnyitási ünnepélyeinél szerezte, Orsováról visszatérte után ágybaesett, azóta folyton betegeskedett s e hó 6-án hunyt el. Kötelesség és hivatalos ügybuzgóság vitte a király emberét és odaadásig hű munkatársát a sirba, kit az uralkodó igazi könnye és az egész nemzet hálája, részvéte kísért utolsó útjára.

Pápay István.

Viczináliák.

Amióta Miklós Gyula, a volt borsodi főispán, fából készült vashidja a viczinális vasutak építésének módozatait és az ezekkel üzött visszaéléseket váratlanul oly szépen leleplezte, a viczinális vasutak engedélyezése terén némi szünet állott be. Azonban ezek a helyiérdekű, tulajdonképpen azonban egyes befolyásos kormánypárti képviselők magánérdekeit szolgáló vasut-engedélyezések sokkal jobb üzletet képeznek az engedélyesekre és építő vállalkozókra, semhogy azoknak az eddigi módszer szerint való engedélyezését a liberális kormány támogatói felhagyni tudnák, sőt a lefolyt választások után azokat a kortesérdekű jutalmazására újból megkezdtek. A hétfőn egybeült képviselőháznak jóformán egyedüli tárgyát ismét több viczinális vasut engedélyezése képezte. És ezek az engedélyezések egyáltalában nem különböznek azoktól, amelyek a már említett viczinális botrány kitörése előtt ismeretesekek voltak.

Kétségtelen az, hogy az országnak, kiváltképpen a mezőgazdasági termelőknek elsőrendű érdeke az, hogy a vidék minden része megfelelő vasuti összeköttetéssel birjon, hogy a mezőgazdaság termékei a fogyasztó piacokra minél könnyebben, minél olcsóbban és minél gyorsabban elszállíthatók legyenek. Ámde a helyiérdekű vasutaknál az engedélyesek nem erre törekszenek, hanem első sorban is arra, hogy a vasutakat minél drágábban építsék, hogy az államtól a törvény keretén belül minél nagyobb hozzájárulási összeget nyerhessenek. Az érdekelt községek minél nagyobb hozzájárulását a főispánok, alispánok, főszolgabírák, regálebérlok és más hivatalos befolyás felhasználásával és nyomása alatt már könnyebben kiszorítják a viczinálisták. Ha pedig mindez megvan, akkor mindig akad építő vállalkozó, aki a vasut építését elvállalja, aki a konzessziót busás áron megveszi, mert a hozzájárulási összegek még neki is mindig nagy — százazekre menő nyereséget biztosítanak. A vasutat azután silány anyagból, süppedő töltésekkel, fából készült vashidakkal hamar összehákolják, ünnepélyesen megnyitják és megindulnak a rozoga lokomotivok a nyikorgó kocsikkal, drága vitelbért számítva a szállítóknak és az utazóknak. Amiért azután a közönség igénybevenni is tartózkodik és a vasut áldás helyett az egész vidék átkává válik.

Kevés kivétellel Magyarországon minden viczinális vasutnak ez a története. Pedig a viczinális vasutak jelentősége és fontossága megkivánná, hogy ez ne így történjék, hanem, hogy az államnak, a községeknek és magánosoknak hozzájárulása oly viczinális vasutak létesítését moz-

dítsa elő, amelyek a vidék közgazdaságának fejlődésére valóban áldásosak és azt a célt, a melyért ezen támogatást részükre biztosítani szükséges, el is érik. Ámde abban rejlik a hiba, hogy a törvény hiányai miatt az engedélyezés jelenlegi rendszerével éppen ezt lehet kijátszani a közérdek rovására, a magánérdek előnyére. Ezért meg nem szününk sürgetni azt, amit az Országos Gazdaszövetség is programjába fölvetett, hogy a viczinális vasutakra vonatkozó törvény megmásítsassék, hogy a viczinális vasutakat a valódi közérdek szolgálatára minél kiterjedtebb mértékben lehessen építeni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Pártértekezletek.

Ünnepi pihenés után e hó 11-én jöttek össze elsőben a honatyák az országgyűlés palotájában, hogy a költségvetés tárgyalásához fogjanak. Az országgyűlést pártértekezletek előzték meg, melyeken az egyes politikai pártok megállapították, hogy milyen magatartást fognak tanúsítani a költségvetés tárgyalásánál.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt *Helpy* Ignác elnöklete alatt tartott értekezletet. Az értekezlet a költségvetést általánosságban nem fogadja el s a kormány iránt való bizalmatlanságának kifejezésével a képviselőházban *Kossuth* Ferenczet, a párt elnökét bizta meg. A marhasó olesótkbá tételéről szóló törvényjavaslat képviselőházi tárgyalásánál elvül azt tüzte ki, hogy a marhasó lehetőleg előállítási áron bocsáttassék forgalomba.

A függetlenségi és 48-as Ugron-párt értekezletében elhatározta, hogy a költségvetés általános tárgyalásánál a párt álláspontját *Polónyi* Géza fogja kifejteni. *Bartha* Miklós elnök ezután az értekezletnek tudomására hozta, hogy a párt május elsejétől a belvárosi „Sasok” Kalap-utczában levő palotájába költözik. Végül az értekezlet *Ugron* Gábor indítványára kimondta, hogy az országos 48-as szövetség alapszabályainak megállapítására február 21-én országos nagygyűlést tart, melyre a vidéki körök vezető embereit is meghívják.

A nemzeti párt elhatározta, hogy a költségvetést nem fogadja el, de a vitában egyáltalában nem vesz részt. Ezzel kifejezést ad annak, hogy a jelen parlamentet komolyan nem vehetik, mert az nem más, mint az alkotmányosság látszólagos eszköze, ahol egész hasztalan egyesek jó igyekezete, hisz minden feltétlenül úgy történik, ahogy *Bánffy* akarja.

Országgyűlés.

A költségvetési vita megkezdése előtt egy a gazdákra nézve fontos törvényjavaslat tárgyalásával foglalkozott az országgyűlés. Ez az a törvényjavaslat, amely a **marhasónak olcsó árusítása** felől intézkedik s melyet a kormány az agráriusok hosszas sürgetésére végre a Ház elé terjesztett. A gazdáknak méltányos kívánsága volt már régóta, hogy állattenyésztési ezélra olcsó sőt kapjanak, örömmel fogadjuk tehát ezt a törvényjavaslatot, mely a marhasónak az eddiginél olcsóbb árban való elárusítására vonatkozik, bár a kincstár még e javaslat szerint is drágábban fogja kiadni a marhasót, mint ahogy ezt a gazdák érdekében óhajtottuk volna. A tárgyalásnál *Brázay* Kálmán azt a javaslatot nyújtotta be, hogy a marhasó az egész országban önköltségen árusíttassék, s e mellett gróf *Zichy* Jenő, *Okolicsányi* László, *Asbóth* János és *Ivánka* Oszkár is szót emeltek. *Lukács* László pénzügyminiszter azonban avval mentegetődött, hogy a marhasónak önköltségen való árusítása esetén a sójövődék jókora jövedelemtől esnék el, amelyre az államháztartásnak szüksége van. Pótolják a bórzeadóval! — kiáltott közbe *Förster* Aurél míg *Ivánka* Oszkár kifejtette, hogy ilyen fontos élelmi szernek árusítása mellett a nyereszkeedés szűkeblü dolog, mert gondolja meg a pénzügyminiszter, hogy ő, akinek magas fizetése van, semmivel sem fogyaszt el több sőt, mint amennyit bármelyik szegény napszámos is elfogyasztani kénytelen. Megtámadta továbbá azt az intézkedést, mely szerint a marhasó bárezával együtt adatik ki s a gazda köteles megtartani a bárezát és a finánc felszólítására előmutatni s így igazolni, hogy csakugyan jövedéki sőt fogyaszt. Ez csak arra jó, hogy újabb módot találjanak a közönség zaklatására. Sajnos, ezeknek a felszólalásoknak szokás szerint semmiféle foganatja nem volt, mert a Ház változatlanul az eredeti szöveg szerint fogadta el a javaslatot.

A költségvetés. Szomorú jelenetnek volt színhelye a magyar képviselőház, mikor az 1897-ik évi költségvetés tárgyalásához hozzáfogtak. A szabadelvű párt, mint egy önmagát túlélt szörnyállat, meredt, tunya szemekkel nézett maga elé, várva az ellenzéki padsorokról a lökéseket, melyek nehézkes testét mozgásba hozzák. Ugy volt eddig; az ellenzéki szónokok tüzes beszédeinek, ha más hatása nem is volt a dolgok folyására, annyit elértek, hogy a kormánypárt tunya testébe életet öntöttek s eszméket adtak annak, amelyeken aztán rágódhatott. Most azonban az eszmehiányban szenvedő kormánypárt hiába tekintgetett az ellenzéki padsorok felé; az ellenzékiek elhatározták, hogy ebben a parlamentben, amely csak arra szolgál, hogy ott egy embernek s összevásárolt többségének akarata az alkotmányos formáknak megfelelően menjen keresztül, sok szót nem vesztegetnek, hanem egyszerűen s ünnepélyesen tiltakozni fognak a költségvetés

elfogadása ellen és várják, hogy mit fog tenni ez az önmagával tehetetlen többség, amelynek ez a magyar nemzet egyetlen életre való kezdeményezést sem köszönhet.

Hegedüs Sándor kevés érdeklődés mellett, de a kormánypárt ifju s szüz csatlósainak annál élénkebb helyeslése között ledarálván a költségvetés általános ismertetését és méltatását, *Horánszky* Nándor állott fel elsőben s kijelentette, hogy a nemzeti párt a költségvetést nem fogadja el. Ezt a határozatát pártjának indokolni szükségtelennek tartja, miután a jelen elzüllött parlamenti viszonyok között a komoly vitának semmi értelme nincsen. Ugyanezt az álláspontot foglalja el a függetlenségi és 48-as (Ugron) párt nevében *Polónyi* Géza is s álláspontját indokolni is kívánván, bizonyítja a kormány megbízhatatlanságát, aki az osztrák kiegyezés kérdésében eddig tanusított magatartásával súlyos gyanút háritott magára. Mindenki tudja ugyanis, hogy eddig 31 százalékos kvótát fizettünk, ami körülbelül ugyanennyi millió forintnak felel meg évente. Most Ausztria évenként legalább 6 millió forinttal többet követel tőlünk. A tárgyalásra kiküldött kvótabizottság ezt a követelést határozottan visszautasította, valószínű, hogy vissza fogja utasítani az új kvótabizottság is. Ekkor a kormány kötelessége lesz, az országgyűlés elé olyan javaslatokat terjeszteni, melyek a kiegyezést lehetővé teszik. Ha végre Ausztria meg Magyarország országgyűlései sem tudnának kiegyezni egymás között, akkor Ő felsége a király dönt s olyan törvényezikkünk lesz a kiegyezésre vonatkozólag, mely a magyar nemzetre egyszerűen rá van kényszerítve. Nehogy ez a visszás helyzet beálljon — mondá *Polónyi* — szükség volt egy olyan, pénzért összevásárolt többségre, mely önmagát megtagadva, az alkotmányos színezet betartásával szolgáltatja ki érdekeinket Ausztriának. Nem akarja tehát a költségvetési tárgyalást meddő vitákkal hosszabbítani hogy a kiegyezés tárgyalására minél előbb sor kerüljön s akkor lássuk — ugymond — csakugyan el akarják-e adni Magyarországot.

Kossuth Ferencz pártja nevében szintén nem fogadhatja el a költségvetést, mert ez 67-es alapon álló kormány nyújtotta be. Rámutat ezután az Ausztriával való vámközösségünk hátrányaira; ez a közösség első sorban is iparunkat öli meg, mely a fejlettebb osztrák iparral nem versenyezhetik, holott már nekünk is ideje volna arra gondolni, hogy pusztán földmívelésből nem élhetünk meg. Kárhoztatja, hogy az állami kiadások rohamosan növekednek; az előirányzott kiadások 475 millióra rugnak, amely óriási összegnek több mint fele adófillérekből gyűl egybe. Emellett csak a nyugdíjak tétele több mint 8 millió forintba rug. Ilyen gazdálkodást pártja nem segíthet és a költségvetést nem fogadja el, hanem a vitát fenntartja. A kormánynak tehát a költségvetések tárgyalása alatt mégis lesz kivel vitakoznia.

MI UJSÁG?

Hátralékos előfizetőinkhez.

A „Független Ujság“ mai száma az *utolsó*, melyet azon t. előfizetőinknek küldünk, a ki az 1896. évi december hó 31-én *lejárt előfizetésüket még mindig nem újították meg. A jövő számot tehát már csak azoknak küldjük, a kik előfizetésüket már megújították vagy a legközelebbi napokban megújítják.* Szívesen küldenénk lapunkat továbbra is hitelbe, de az ingyen való küldés oly nagy költségeket okoz nekünk, hogy ezt nem tehetjük. Egész bizalommal kérjük ezért t. hátralékos előfizetőinket, *szíveskedjenek lejárt előfizetésüket ha lehet postafordultával megújítani, a magunk részéről pedig ígérjük, hogy a lapnak változtatás összeállításával és pontos küldésével bizalmuknak minden tekintetben megfélelni iparkodni fogunk. Lapunk előfizetési ára a régi: egész évre 2 frt, félévre 1 frt, negyedévre 50 krajczár.* Az előfizetést kérjük lehetőleg a már megküldött postautalványon megújítani.

Betörök egy kastélyban. Perbenyiken Majláth József gróf jószágigazgatójának kastélyában nagy betöréses lopás történt a minap. Ismeretlen tettesek éjjel betörték az igazgató irodájába s a Wertheim-szekrényt a helyszínén próbálták feltörni, de nem sikerült, ezért a szekrényt óvatosan és minden zaj nélkül az udvarra vitték és egy szekéren a mezőre szállították, hol azt reggel feltörve megtalálták. A szekérből elvittek: 10 darab 20 frankos magyar aranyat, 20 darab 10 frankos magyar aranyat, 25 darab nagyobbbrészt mindkét oldalán aranyos nyomású ezüst forintost, sok régi magyar huszast, nyolcz darab 10 forintos bankjegyet és több értéktárgyat. A csendőrség az ismeretlen tetteseket nyomozza.

A békési ikrek. Szapora nép vagyunk, itt a példará; a mező-berényi szenzációs hármasszületésnek Békésen is akadt párja. Itt azonban szomorubban ütött ki a természet e játéka s egy odavaló szegény napszámost ért az az újévi meglepetés, hogy felesége három fiugyermeknek adott életet. A gyermekek pár napi élet után meghaltak s a szegény anya is halállal vívódik.

Munka közben halt meg. Alsó-Bocán egy ottani jómódu gazdaember, Lányi József a napokban az erdőben fahordással volt elfoglalva. Munkaközben nem vette észre, hogy egy hatalmas fatörzs épen az ő irányában esik a földre. A leeső fatörzs oly szerencsétlenül vágódott Lányi halántékába, hogy szörnyet halt. Felesége ennek hallatára oly beteg lett, hogy életben maradásához kevés a remény.

Gyilkos Paprika Jancsi. A szegzárdi ügyészségnél 8-án délelőtt egy Paprika János nevű ócsényi polgár ember jelentkezett s elmondta, hogy Mess. János

ócsényi eszmadianak feleségét, Virág Rózát, még e hó 5-én megölte. Paprika már tizennyolcz éve szerelmi viszonyban volt a férjes Virág Rózával, aki a gyilkosság napján fölkereste az ő szerelmes Paprikáját; de vesztére, mert ez szóvitába keveredett vele s leszúrta egy késsel.

Öngyilkos ref. lelkész. Nagy Lajos enesi ref. lelkész, nyolcz gyermek atyja, e hó 11-én öngyilkossá lett. A boldogtalan ember felment a toronyba s annak felső ablakából leugrott a köveztet, ahol szétzuzott koponyával, halva találták. Az öngyilkos pap iránt rendkívül nagy a részvét. Azt beszélnek, hogy anyagi zavarok miatt vált meg az élettől.

Ne bánts d a magyart! Pallossy József esendőr Vodieziánáról átrándult Romániába, Verezirovára mulatni s ott a koresmárost, a ki a magyarokat becsmérelte, kardjával életveszélyesen megvagdosta. Pallossyt a román hatóság letartóztatta s a szegedi kerületi esendőrparancsnokság kérésére sem akarja kiadni.

Kitüntetett néptanítók. A király Pitthord Jánosnak, a nagyszombati római katolikus népiskola nyugalmazott igazgató tanítójának, a népoktatás terén szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet, Vályi Márton, a nyitrai római katolikus elemi iskola főtanítójának a koronás ezüst érdemkeresztet és Kovács Gergely nyulfalusi nyugalmazott római katolikus néptanítónak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. A közoktatásügyi miniszter pedig nemrégiben Baksa László lugosi néptanítót illetve elismeréssel, ki 40 év óta hazafias lelkesedéssel végzi a népnevelés és magyarosítás terén szolgálatait. Lippán 10-ikén ünnepelte az egész város az ősz tanító tevékenységének 40-edik évfordulóját.

Egy község haladása. Tök pestmegyei község örvendetes haladásáról értesít levelezőnk. A nép dicseretes buzgalommal törekszik az önművelődésre; a napokban harmincztagu dalárdát szerveztek, amelynek elnöke a lelkész, alelnöke a tanító, pénztárosa és kótamestere Örökös Ványi István, a kit jótékony-ságáért az egész község tisztel. Alakitottak ezenkívül még egy olvasókört is.

Takács Zoltán Budapesten. Takács Zoltánról, a sikkasztó ügyvédről már régen hire járt, hogy örült, de akkor meg akarták ezáfolni azzal, hogy Takács csak színleli az örültséget. A szegedi börtönorvos azonban most konstatalta rajta az örültséget s jelentést tett erről az igazságügyminiszternek, aki intézkedett, hogy Takácsot a budapesti gyűjtőfogház megfigyelő osztályába hozzák fel.

Pör a kecskék miatt. Jerniczky János bolyai birtokán ötven-hatvan kecskét fogtak el, melyek legeltetés közben tévedtek oda s Jerniczky erdejében károkat okoztak. Később a kecskék gazdája követelte az állatok kiadását, de mert nagy kárpótlást követeltek tőle, pert indított Jerniczky ellen. A gyorskezü hatóságnak éppen három hónap kellett, míg

a kecskéket jogos tulajdonosának visszaitélte. Ekkor azonban Jerniczky áll elő perrel s a kecskéért járó eltartási díjat követelte. Ez az összeg három hónap alatt csekély ezernyolczszáz forintra nőtt s a tulajdonos inkább lemondott a kecskéiről, semhogy ezt az összeget kifizesse.

Hazafias alapítvány. Nagylakról írják lapunknak, hogy az ottani új jegyző Bajesy László hazafias irányú működésének már is szép eredményei mutatkoznak. A nagyközség, melynek lakossága jórészt nemzetiségiekből áll, az ő indítványára 4000 koronás alapítványt tett nagylaki illetőségű szegény iskolás gyermekek felruházására. A határozatot nemzetiségi különbség nélkül egyhanguan hozta meg a közgyűlés a millenniumi év emlékére.

Betörő katonák. Az Erzsébetvároson állomásozó Miklós-huszárok kaszárnyájába a napokban betörték. A tettes két közkatona volt, a kiket ép szökés közben fogták el a csendőrök. Hosszu dulakodás támadt a katonák és csendőrök között, a közelben pedig egy oláh tétlenül nézte a harcot, akit a csendőrök felszólítottak a segédkezésre, de az oláh a katonák pártjára állott s nekirontott a csendőröknek. Egyik csendőr fegyverét is használta ellene s kiszurta a szemét. A betörő katonákat nagynehezen tudták a kaszárnya börtönébe szállítani.

Kuruzsló asszony. Jani Disznósi Istvánné polgárdi asszony titokban már évek óta üzte a kuruzsolás mesterségét, de nem tudták leleplezni. Most azonban, mikor egyik betege halálos ágyon feküdt, a községi orvos meglátogatta s az ott talált gyógyítóporokat lefoglalta. A asszony beismerte, hogy ő gyógyította a falusiakat s nem egyszer gyermekelhajtásban is segédkezet nyújtott. Disznósi Istvánnét letartóztatták s a nála talált gyógyszereket szakvizsgálat alá veszik.

Sztojalovszky szabadlábbon. Megemlékeztünk arról, hogy Sztojalovszky Szaniszló lengyel papot a múlt hóban a fővárosi államrendőrség letartóztatta azért, mert a galicziai hatóságok, mint vallás háborítót körözték. Az igazságügyminiszternek a budapesti törvényszékhez intézett leirata értelmében e hó 11-én szabadlábba bocsátották. A budapesti lengyel egyesület és a fővárosi nemzeti demokrata munkás párt abból az alkalomból, hogy Sztojalovszkyt az államrendőrség letartóztatta, tüntető gyűlést tartott s Sztojalovszky szabadlábba helyezését követelte az igazságügyminisztertől.

A ludtálp miatt. Az öngyilkosságok sűrű krónikájában önkéntelen és szomorú humorral domborodik ki egy eselédleány esete, ki január 9-én Bécsben azért akarta megölni magát, mert az orvos tudára adta, hogy ludtálp van. Jenis Mari revolvért fogott s homlokának irányozva, elsütötte, de csak könnyű sebet kapott s így még megjöhét tán a kedve, hogy e sikertelen kísérlet után mégis végigtapossa — habár ludtálpakkal is — az élet hol szomorú, hol vig ösvényeit.

Innen-onnan. Sikkasztó katonatiszt. Bene Dezső, a homoród-kőhalmi méntelep parancsnoka, a múlt héten megmérgezte magát. A parancsnokot erre a végzetes lépésre a rábizott hivatalos pénz hűtlen kezelése vitte. — **Szeged a Kossuth-szoborra.** A Szegeden felállítandó Kossuth-szoborra eddig gyűjtés útján 3803 frt 40 kr. folyt be. A pénz egyik ottani pénztintézetnél van elhelyezve. — **Betörés fényes nappal.** Temesvárról írják, hogy négy ligeti oláh vakmerő rablást követett el tegnap a déli órákban. A Gyár városban négy bezárt bolt kirakatát feltörték és kiürítették. A rendőrség elfogta az oláhokat, de a lopott holmi már nem volt náluk. Most keresik az orgazdájukat. — **Két testvér öngyilkossága.** Király Lajos makói iparos a minap agyonlőtte magát. Mikor testvéröccsese e hírt meghallotta, megőrült és elmezavarában ő is szíven lötte magát. — **Vörheny Keszthelyen.** A vörheny oly aggasztó mérvben lépett föl Keszthelyen, hogy a megye alispánja az elemi népiskolák bezáratását és a legsürgősebb óvintézkedések foganatosítását elrendelte. — **Életunt diák.** Január 10-én déli egy órakor a Margithidről Grosz Izsó 23 éves műegyetemi hallgató beugrott a Dunába. A vízben azonban úgy látszik meg gondolta magát és kiuszott a partra. Tettének okát nem akarja megmondani.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha magyszükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czégeknel, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Felhívjuk olvasóink figyelmét Schönbeck Imre által mai számunkban hirdetett mirenymentes kénlapjaira. Különösen szükséges ez évben az új borokat az átfajtéskor kellőképp kénezní, mert a szüretkor uralgott szőlőrohadástól azok penész gombákkal lettek metelyezve, mitől megtörnek, barnulnak és rossz ízűvé válnak, ha nem lesznek kellőleg kénezní, míg ha a hirdetett mirenymentes kénlapokkal átkénezní, hamarabb megtisztulnak és eltarthatókká lesznek.

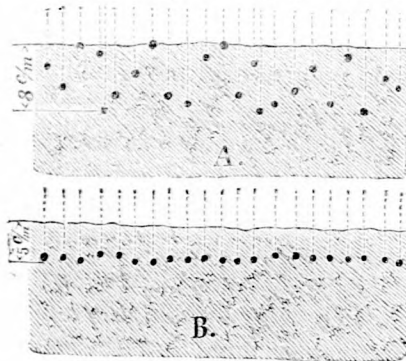
Állati gyógyszerek laboratoriuma. A sikeres orvoslásnak egyik előfeltételét az képezi, hogy tiszta és hatásokban megbízható gyógyszerek álljanak az orvos rendelkezésére, mert ellenkező esetben a rendelt gyógyszerek adagolása sikerre nem vezet, sőt a mennyiben egyes készítmények mérgező anyagokkal szennyezettek lehetnek, kellemetlen mellékhatások, sőt mérgezések is fordulhatnak elő. Magyarországon ezideig nem létezik olyan gyár vagy laboratorium, melyben kizárólag állati gyógyszerek előállításával foglalkoznának, úgy, hogy a használt készítmények legnagyobb része külföldi származású. Ezen a hiányon segitendő, Hazslinszky Károly fővárosi gyógyszerész nagyobb szabású laboratoriumot rendezett be, a mely kizárólag állati gyógyszerek előállításával foglalkozik hazánk legjelesebb szakértőinek tanácsával és hozzájárulásával.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A kiscgazda vetőgépei.

Régi, de jó és igaz közmondás az, hogy: „Ki mint vet, úgy arat”. Tudták ezt már a régi gazdák is, tudják az újak is és azért mégis, hej de sok kiscgazda rosszul vet még ma is. Pedig hát máma már könnyen lehetne jól vetni, csak egy kis jóakarattal meg egy jó vetőgép kell hozzá. A kiscgazda is csak éppen úgy nyer a vetőgépen, mint a nagy gazdaságok, mert hiszen könnyen megérthető dolog, hogy ha a vetőgéppel való vetés nem lenne nyereséges, akkor ugyan egyetlenegy vetőgépet sem használnának a nagyobb gazdaságok, hanem ősi szokás szerint ott is csak kézzel vetnének.

Szinte hallom az ellenvetést, hogy: minek nekem a vetőgép, mikor én a két kezemmel többet el tudok vetni egy nap alatt, mint a vetőgép két lóval meg két emberrel? Hát bizony ez igaz, mert kézzel egy ember többet vagy legalább is akkora darab földet be tud vetni, mint egy vetőgép két lóval és két

I. ábra.

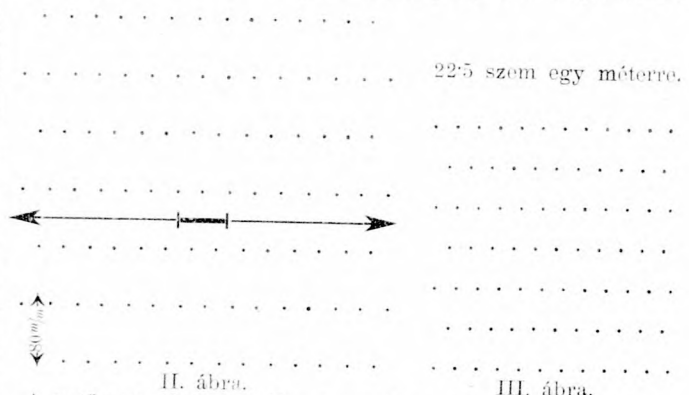
A) A vetőmag elhelyezkedése kézzeli vetésnél.
B) " " " géppeli "

emberrel, de az is igaz, hogy sokkal rosszabbul veti el a magot, mint a gép, de meg sokkal több vetőmag is kell neki, mint a gépnek. Akkor azután, ha összehasonlítja a keze munkáját a gép munkájával, bizony azt tapasztalhatja, hogy az utóbbi jobb. Éppen ezért, mielőtt a vetőgépeket meg a vetőgépekkel való bánásmódot ismertetném, röviden összehasonlítom a kézi és a gépi vetés munkáját. Ebből azután könnyen megérthető, hogy hát miért jó a vetőgép.

Aki figyelmesen megnézi a fenti képet, azonnal észreveszi a kézzel és géppel történt vetés közti különbséget. A képnek A-val jelzett része mutatja a vetőmagnak a földben való elhelyezkedését a kézi vetésnél, a B-vel jelzett rész a mag elhelyezését a géppel való vetésnél mutatja. Ha az A-val jelölt képet mefigyeljük, azt látjuk, hogy azok a fekete pontok, melyek a magokat jelentik, nem egy sorban s nem egyenlő mélyen vannak a földben, hanem össze-vissza hevernek, egynehány a földszínen s vagy három-négy darab 8 centiméter mélyen len a földben. Ebből már most nem nehéz megérteni, hogy azok a magvak, amelyek úgy össze-

vissza hevernek, nem esirázhatnak egyszerre s így a vetés sem kelhet ki egyszerre. A melyik vetés pedig nem kel ki egyszerre, az nem is nőhet, nem is fejlődhetik egyformán, nem érhet be egyszerre, tehát nem is aratható egyszerre s ha mégis egyszerre aratjuk, a termés, azaz a mag nem lesz egyforma. Ez az egyik, még pedig nagy baja a kézi vetésnek. Ezen a bajon a vetőgép teljesen segít, mert ezzel a magot képesek vagyunk tetszés szerint mélyebben vagy sekélyebben a földbe hozni, még pedig mindig egyenletesen, mint az a B-vel jelzett képen is látható.

A másik nagy baja a kézzel való vetésnek az, hogy a mag nem kerül egymástól egyenlő távolságban a földbe, ha még olyan ügyes is a vető ember s ezért a kézzeli vetés után mindig esomósan kel, ami pedig nem jó, mert akkor a vetemény nem képes egyenletesen fejlődni. Hiszen azért fattyazzák a kukoriczát, egygyezik a répát, hogy a meghagyott tő jobban nőhessen, mert ha sűrűn áll, nem fejlődhetik jól. Éppen így van ez a gabonánál is; itt sem jó, ha esomósan áll a vetés, mert akkor nem tud nagy, erős kalászatokat hányni. A vetőgép ezen a bajon is segít, és pedig azáltal, hogy a magokat szépen sorjába rakja le egymásután, olyanféleképen, mint azt az alábbi képek mutatják, hol a pontok a

II. ábra.

III. ábra.

A vetőmag elhelyezkedése a sorokban géppel való vetésnél.

magvak fekvését jelzik a földben. A vetőgépek vagy úgy vetnek, hogy a sorokban sűrűn fekszik a szem és a sorok ritkák (II. ábra), vagy pedig úgy, hogy a sorokban ritkábban fekszenek a szemek és a sorok sűrűbbek (III. ábra). A vetésnek ez az utóbbi módja jobb, mert így egy-egy magra nagyobb hely jut.

A kézzel való vetésnek harmadik nagy hibája a nagy vetőmagpazarlás. A kézzel való vetéshez egy negyedrészzel több vetőmag kell ugyanazon területre, mint a géppel való vetéshez. Ha például egy katasztrális holdra (1600 négyszögöl) búzát vetünk géppel, akkor kell 120 liter mag, ha pedig kézzel vetünk, kell 160 liter legalább is. Már pedig amugy is nagy szüksége van a mai nehéz időkben a gazdának minden egyes szem gabonájára s ha valamit meg lehet vetőmagban takarítani, annak bizony hasznát veszi minden gazda, legzélszerűbben pedig úgy, hogy a néhány év alatt megtakarított mag árán gépet szerez be. Hogy ezek közül melyik legjobb rendszerű s melyik ajánlható leginkább kiscgazdának, arról a legközelebbi alkalommal írok. *Sporzon Pál.*

Jó tanács, mely másoknak is hasznára válhat.

A mult tél kezdetén egy falusi lelkész jó barátomat látogattam meg, aki nem csak a lelki dolgokban vezére hiveinek, de a gazdálkodásban is jó példával megy a nép előtt. Igyekvő gazda, takarékos ember. Örömmel mutogatta meg belső kis gazdaságát, amit ily téli időben nézni lehetett, én pedig gyönyörködve szemléltem az ottani rendet, tisztaságot, az újabb jó gazdasági eszközöket, a jól tartott, szép állatokat. Majd barátságos házába visszatérve, előhozakodtunk a régiekről, de csakhamar azon vettük észre magunkat, hogy megint csak a gazdasági dolgokban vagyunk. Állatairól beszélve, megemlítette, hogy egyik tarka tehene, mely pedig még fiatal, egészséges, de kevés tejet ad, soká szárazon áll s most még borju sincs benne, el kell adnia; de itthon jóformán ingyért akarnák, majd megpróbálja a közeli vásáron, talán valami mészáros 80 frtot meg ad érte.

Mondok én egy jó tanácsot, vettem át barátomtól erre a szót, ne add te el azt a tehenet, *hanem inkább vegyél hozzá még egyet*, olyat, amelyet most olesóért megkaphatni. A kukoriczát nem tudod jól eladni, takarmányod van elég, így csak elduszkálnátok, de ha még a többi állatnak nem is lenne bőven, pótolod valamennyiét az olesó kukoriczadarával s a veendővel együtt, *hizlal meg*, majd meglátod a tavaszra szép hasznod lesz belőle; almozz alájuk bőven s a tavasszal 15—20 koesi olyan trágyáddal több lesz, a mit a melyik hold földedre kihordanál, egy pár évig az lenne a legjobb termő; tudom ugyan, hogy mint jó gazda a trágyát már a kupacson keverve elborogattatod, hogy mind egyforma jó legyen, de azt is tudom, hogy senki jobban meg nem becsüli nálad a trágyát, sőt még mütrágya vétellel sem sajnálod azt pótolni.

De tegyünk egy kis számítást, mert ma már a gazdaembernek is úgy, de még ugyabban számítani kell, mint a kereskedőnek. A tehened, amint láttam elnyom legalább 450 kilót, nem rossz husban van, 4 hónap alatt szépen meghizlalhatod, a mire kell általában naponként 4 kiló kukoricza, tehát kerek számban, inkább többet mondjunk, összesen 500 kiló, ennek árát, tekintve azt is, hogy darálni kell, vegyük 4 frttal, a min örülnénk, ha el tudnánk adni, így 20 frt ára kukoricza kell egy tehened hizlalására. Igaz ugyan, kell arra még más takarmány is, de épen azért ajánlom a hizlalást, mert így is kifutja a takarmánnyal, meg azután ennek fejében ne számítsuk a nyerendő, aránylag sok és jó, megbeesülhetlen trágyának a pénzértékét s számítsuk most már, mi eredményt remélhetsz a hizlalással. Tapasztalás szerint, közönséges rendes hizlalással, általában mondva megint, minden nap 1 kilót gyarapodik a marha, így 4 hónap múlva kerek számban, (itt meg számítsunk inkább kevesebbet), 100 kilóval nyom

többet a tehened, vagyis lesz 550 kiló, ebből azonban 10%-ot le kell számítanunk, mivel már ha igazságos, ha nem, ezt a kereskedő vagy mészáros ha itthon az istállóban veszi is meg a hizó marhát, ki szokta alkudni, vagy ha magad viszed vásárra, ennyi el mehet sulyveszteségre és költségekre, marad tehát kerek számban 500 kiló fizetendő súly. Ily hizott tehenre pedig most, habár ennek az ára is elég alacsony, megkaphatsz 25—27 krt kilónként, vagyis 130 frtot remélhetsz azután, a mi 100 frtba került; mert a mint mondom, most így legfeljebb 80 frt-ért tudnánk eladni, 20 frt pedig a megetetett kukoricza ára. Maradhat tehát 30 frt azaz a kettő után 60 frt tiszta hasznod! Attól ne félj, hogy majd hogyan tudod eladni? A szép, jó hizott marhára lesz vevő, ha itthon nem, a vásárban.

Annyira kedvet szerezte a hizlaláshoz, szólott barátom, hogy most már csak azt sajnálom, miként csak egyet hizlalhatok, mivel most vételre nincs pénzem.

Ugy tudom mondom, a községtekben van a „Segély egylet“, melynek épen megalapítója s érdekes vezetője vagy, ne sajnáld attól azt a kis kamatot, a mi ugyis közremegy, vehetsz fel onnét anélkül, hogy valakire szorulnál. Bárcsak minden ember ilyenre venne fel pénzt. Evvel is csak jó példát mutatsz. Igazad van, hagyta helybe barátom.

Elváltunk azután, s bizony az én fejemből a sok dolog, baj között, ki is ment ez a beszélgetésünk, csak a távoli jó barátnál töltött kellemes nap emléke maradt meg. Egyszer azután a reánk köszöntött tavaszon örömmel kapom barátom levelét, a melyben többek közt ez volt.

„Mégfogadtam a tanácsodat, nem is bántam meg. Vettem még egy hasonló forma tehenet mint az enyém 75 frtért. A tavaszra úgy kihizlaltam azokat, hogy jó embereimmel együtt nem győztünk bennük gyönyörködni. A szomszéd uraság marha mérlegén megmértem őket 1150 kilót nyomtak. Hanem idehaza nem akarták az árakat megadni, behajtottam a fehérvári vásárra, ott azután körbevettem a mészárosok, nem sokat kellett alkudozni, 265 frtért eladtam a kettőt, csak úgy lábon mérés nélkül; én tudtam mit adok el, a mészáros meg látta mit vesz. A segélyegyletből felvett pénzt lefizettem, a többin pedig vettem egy fiatal kanca lovat, az egyik öreg herélt lovam helyébe, s az előbbi állami ménnel be is fedeztettem; no de majd meglátod azt, ha a tavaszi munkát elvégezve, csak úgy koesi szerrel, látogatásodra sietek.“

Jól eső örömmel töltött el barátom levele, különösen annak ezen része, annyival is, inkább mert míg bennünket a mi uradalmi tudományos hizlalásunk eredménye nem igen elégitett ki, az igaz, hogy mi nagyon szigoruan számítunk mindent, addig barátom az ő gazdasági körülményeihez képest nagyon jól jött ki s hasznos, követésre méltó példát cselekedett ezzel is.

Baly Kálmán.

Pörpatvar.

Irta: Móra István.

I.

Vesztett volna Kokinkinában az az egy pár apró-jóság, az a szülőoka az egész veszedelemnek.

Soha Barát Antalék, Szeles Ambrusék közt egy rossz szó se volt annakelőtte. Harmadéve, télvíz idején kidőlt a Barát Antal kertje fala egy kis darabon, a hol a csurgó vize érte, még azt se verte be, hogy az asszonyok közelebb ériék egymást. Mer' ugy össze volt szokva a két tanyaház asszonya, gyereke, hogy akármelyik nap meg tudták mondani: mit ettek odaát.

Csirke, liba, malacz, miegyéb oktalan állat ha áttévedt ide vagy vissza, azon se történt veszedelem; nem esett idegennek.

Az emberek együtt gyerekeskedtek, együtt katonáskodtak, azóta is közös a sorjuk: egyszerre imádkoznak esőért, jó időért, egyformán nyögik az adót, egyik se gazdagabb a másiknál, — hol ez szorul meg, hol amaz s egymást szólítják meg elsőbb egy kis rövides segítségért.

Hanem az Isten megverte, az a két, idegen nemzetbéli baromfi beharangozott az egész barátságának.

Szabadkán járt Szeles Ambrus valami lópasszus végett, ott látta meg a tyukpiaczon a híres két kokinkinait. Egyik kakas volt a másik tojó. Nagy ebadta két állatt volt, magasak, rangosak, remek.

Nem vevő szándékkal, csak ugy kíváncsiságból kérdezte meg: eladó-e?

— Azér' van a piaczon.

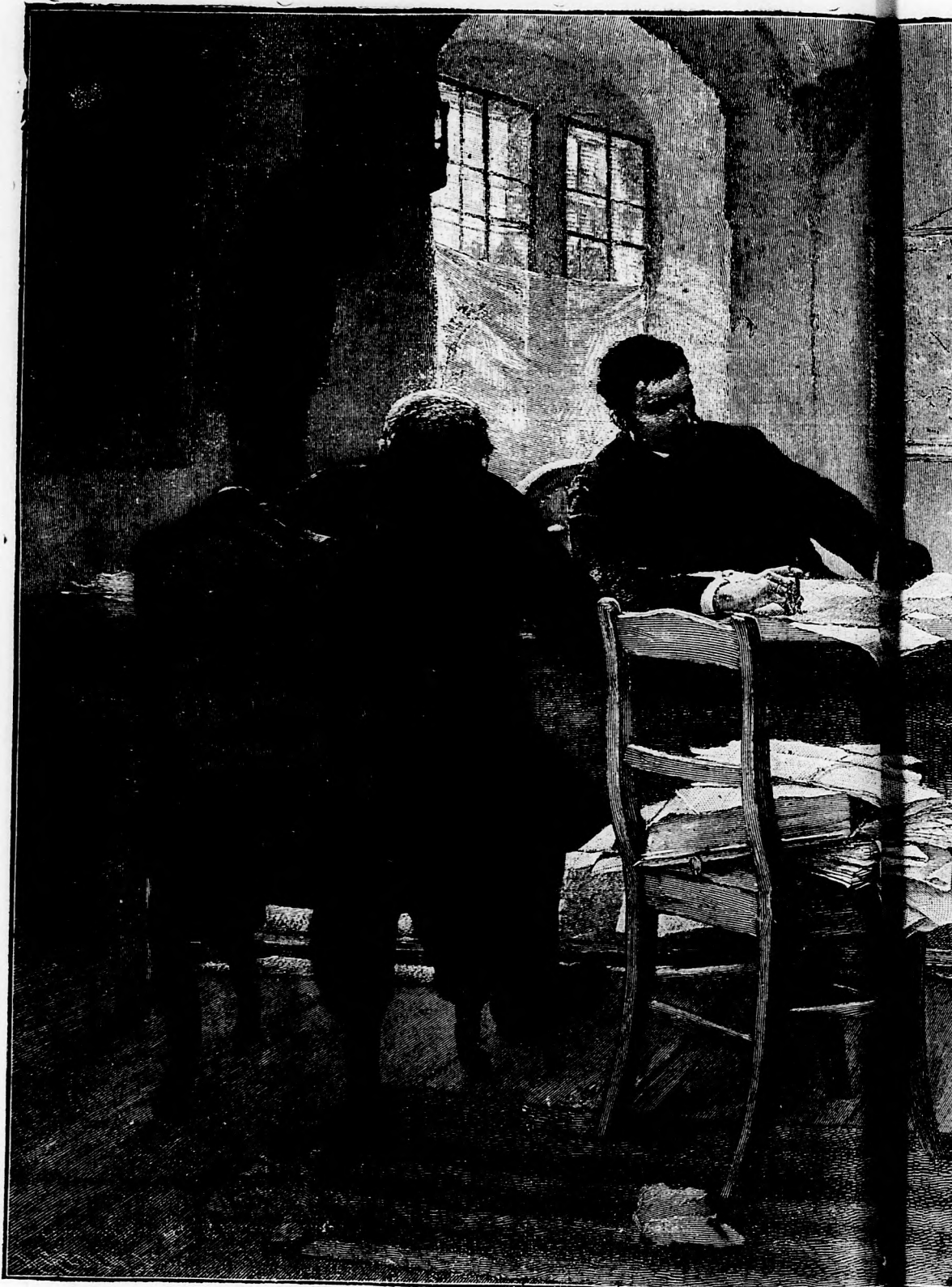
— Aztán mire merné tartani?

— Külön-külön két pengő. De együtt od'adom három ötvenért. De kend, tudom, nem veszi meg. Mert kinéz az emberből a szándék.

Szeles Ambrusnak csakugyan esziben se volt,

hogy vegyen valamit, tyukot meg annál kevésbé. De ahogy eloldalgott onnan, eszébe vágódik, hogyha az ő odahaza való baromfi regementjük mind ilyen volna: hát ő abból kész ur lenne egyszerre.

— Nene. Hiszen nem lesz a későn esztendő ilyenkorra se. Én megveszem.

Visszament.

— Hallja. Két pengőt adnék érte.

A tyukos ember gorombáskodott:

— Én meg hármat... Mondtam már, hogy nem

vesz kend.

— Nono. Hát én is adok hármát.

A tyukos ember úgy tett, mintha nem hallaná. De mikor elfordult Szeles Ambrus, megmozdult az ütő benne mégis.

— Hé, bátya. Három huszonötér' od'adom. Mert nincs több. Csak azért.

— Hogy a ménkübe volnának vének, hisz akkor kétakkorák volnának. — Erre aztán megint mozgott egyet a jó reménység Szeles Ambrusban.

II.

Otthon letagadott belőle ötven krajczárt. Ez már afféle embertempó. Mert az asszonynak meg az

a tempója, hogy könnyebb a lelkinék, ha drágálhatja, a mit az ember vesz.

Aztán eloldták a lábukat. Olyanok voltak, mint egy-egy kései pulyka. Csak-hogy formásabbak persze. Nem is valami vadak. A kakas azon kezdte, hogy ki turta a macskát a pitarból, pedig kölykes volt. És ettek az első kinálásra.

Éjszakára fölrajkák őket a szingerendára, a kisebbrendű paraszti nép közé. Azok aztán ezzel meg vannak szoktatva. Ha nappal eleresztenék, mennének Halasig.

Az idő különben őszi volt. Aztán a tél is elusított a maga módja szerint, Baráték, Szelesék pedig éltek, mint eddig, békeségbe — tavaszig.

Tavaszzal ütött be aztán az említett ördög a határba.

Barátné itt beszélgett már vagy egy órája Szeleséknél. Elmenőben azt mondja az Ambrus feleséginek:

— Hallod-e Krisztinka, adnál-e te nekem bár egyetkettőt abbul a nagyfajta tojásbul; ha pénzér', ha emberségből?

Szelesné hamarbeszédű asszony volt egy kicsit, nem sokat gondolkozott.

— Már tudod, Margit, tojást ugye jó adni, de ebbül meg, hallod-e, éppen nem adok. De ne haragudj ám meg Margit.

Barát Antalné nagyon erősítette, hogy dehogy

haragszik, hanem azért mégis nagyon behuzta a saraglyát; az udvaron meg elkapta a kis fia, Péter kezét.

— Hazafelé...

Nem tudom aztán, mit mondott otthon a gye-

45 előtt.

Ambrus csak a fejét rázta menőben.

— A hogy mondtam.

— Gyék ken vissza.

— Hanem hallja kend. Csak tán nem valami vének? Mer' maguak veszem.

rekek előtt, mtt nem, hanem azt tudom, hogy Péterke egy fertályóra mulva megjelent a kertfal résin s a szérühelyen cziczamaczázó Szeles gyerekre ráöltötte a nyelvét.

— Meee . . .

A mit azok odabent megjelentvén, azt az utbagazítást vették az anyjuktól:

— Mondjátok neki, hogy meee az apád.

Azok aztán meg is tetejezték ezt a mondókát. Ki szóval ki jelek által . . .

Az emberek szántottak az ugarban, este értesültek csak az esetről.

Barátné elmondta mindenféle kényesnek az Ambrus feleségit, meg hogy mire nem tanítja a kölykeit, hogy ide átkiabálják. Szelesné is kiczirkalmazta az esetet szive szerint. Ambrus csak nevette. De másnap reggel igazán elfogta a bosszuság, mikor látta, hogy borozdás szomszédja virradóra bekarozta az átjáró rést.

— Hát ez is olyan bolond, mint a felesége . . .

Félhangosan találta ezt elgondolni, meghallotta a kanászgyereket, az melegiben elmondta a Baráték kanászuksnak s Margit asszony azzal fogadta az urát:

— No hát, kend is olyan bolond, mint én?

— És a többi . . .

III.

A tanyai kutyát össze se köll veszejteni, mert az soha sines egymással jó barátságban. Legföljebb: ideig-óráig. Ha megengesztelik: megessi egymást.

A két ház gyerekei most azt vették dívatba.

A Baráték kutyái hatalmasabbak voltak, Szeleséknél meg a gyerekek voltak birtokosabbak. És ha amazoknak a kutyái megszedték az Ambrusékat akkor a Szeles gyerekek meg elverték a Barát gyerekeket.

Azt osztán egy édes anya se sziveli, Margit asszony meg kétszer nem sziveli s egyszer, a hogy a legnagyobb Szeles kölyket elesipte, úgy törülte nyakon, hogy a gyerek hatot bakázott.

Leste-e Krisztinka, nem-e, de épen abban a szemben ért oda s ott felejtette a jegyit a Barátné patyolat ábrázatján.

Ebbe azután az embereknek is muszáj volt beleavatkozni. Barát Antalnak legalább muszáj volt. Elővette Szeles Ambrust odabent a piacon.

— Hallod-e szomszéd, az ebadta, paranesolhatnál az asszonyodnak.

Szeles Ambrus azért a „szomszéd“ szóért, hőkölt hátra. Mert nagyon furesán lehet ám ezt a szót kimondani.

— Hászén nem is várom, hogy te paranesolj neki.

— Ne is várd, szomszéd, mer' abból kutya világ lesz.

— A bizony a nélkül is lehet Antalka . . .

Ezzel az „Antalkával“, le volt törlesztve a „szomszéd“.

Hs ezzel mog volt üzenva a háboru végképp.

IV.

A tyuknak, nem hiába, hogy az ábécét se tudja: a geográfiai tudománya se sok, ha mindjárt másik világrészből, Kokinkinából került is ki az apja-anyja.

Teszem azt a Szelesék hires két jószágjuk azt se birta ősz óta megtanulni, hogy mi az a mesgye, — s egész jóhiszemmel járnak át a Baráték szemjére.

A kutya az már okosabb állat. Anynyira, hogy egy kis biztatásra azt is megösmeri: ki nem a mi tyukunk.

Ennek a tudománybeli különbségnek az lett a következése, hogy a Baráték Gurujj kutyája egy nyugodalmas vasárnap délutánján ugy esipte nyakon az emlékezetes kakast, hogy az bizony a maga lábán nem ment többet.

Én nem tudom, hol tanulta a tanyai ember azt a törvényt, hogy az idegenbe keveredett szárnyas jószággal szabad vagy, csak azután hajtsd vissza a gazdája portájára. De ugy van, így tudják.

Szeles Ambrusék nevezetes kakasára is ez a törvény alkalmazódott. Hétfőre virradó éjszakán ott hált a szegény jószág az udvar közepén, a fiastyuk felé fordulva, míg a kanászgyereket be nem hozta napfelköltkor.

— Ehun e . . .

Összeszaladt az egész háznép. A gyerekek rittak, Krisztinka sivalkodott, csak Szeles Ambrus maradt esendesen. És azon esendesen mondta a kanásznak:

— Eredj, vitt át a szomszédba. Hajtsd be a konyhára, mondjad, hogy száradjon a lelkükön.

Aztán fordult az asszonyhoz.

— Ne nyafogjatok. Lesz még Bézdanba' lakodalom.

V.

A ló is okos állat. De azért jobb szereti a más luczernáját, mint a maguk zabszalmáját. A Barát Antal lovai is csak ilyenek, különösen meg az esztendőcsikója, a kit a gazdakör is díjazott az idén.

Erre számított Szeles Ambrus.

Szép holdvilágos estén lefeküdt a luczernatábla magnak való szélén és lesekedett. Az Antal lovai nyügbeverve ott legeltek által az árpatarlón.

Hát egyszer csak ehun jön a csikó. De nem ám, hogy a tábla szélit esipkedné, hanem bele a közepibe. Akkor aztán felugrik Szeles Ambrus és egy árva hámfával ugy vág a drága csikón végig, hogy az csak lelottyán,

Hanem Barát Antal se törögetett tökmagot a kuczakóban, mintha csak az égből hullott volna, olyan egyszerre ott termett, hasonlóképpen valami kezebelivel.

Aztán nem igen beszéltek se jót, se rosszat, hanem ugy helybehagyták egymást, a hogy illik két erős embernek, a kik együtt katonáskodtak . . .

VI.

Másnap pediglen befáslizott fejjel, formátalan ábrázattal állított be egyikök egyik, másukuk a másik doktorhoz, úgy kiki a maga fiskálisához.

— Tekintetes uram, ha fele szegénységem utána mén is, de ezt nem hagyom annyiba.

Ilyenformán kezdte mindakettő.

VII.

De bolondokat is csinálisz édes jó népem sokszor. Néha magad se tudod, hogy miért?!

Olvasóink köréből.

Gyermeki szeretettől áthatott szavakban ad hirt egy érdeemes s nagy multu urnő elhalálzásáról egy hozzánk intézett levél.

Az elhunyt szül. egerfarnosi *Kandó Karolina* néhai *Battha Sámuel* özvegye 101 évet ért meg, s egyike volt azoknak a valódi honleányoknak, akik rajongó szeretettel esüggtek hazájuk sorsán, s a magyar haza iránt való szeretetet kitörölhetlenül vésték be gyermekeik szívébe. A megboldogult, kinek férje egykor Pest vármegyének teljhatalmu kormánybiztosa volt, eleitől kezdve buzgó pártolója volt a „Független Ujság”-nak s mint leánya, özv. Szilágyi Lajosné urnő írja nekünk, még halála előtt néhány nappal is felolvastatott magának kedves ujságából. A megboldogultat hatvankilencz tagból álló család siratja, melyben nemesak dédunokák, hanem ősunokák is vannak. Béke lebegjen a megboldogult hamvai fölött s szellemét a Mindenható sohase engedje kihalni közülünk!

Képünkhöz.

A bíró előtt.

Bünt követett el, a legborzasztóbb bünök egyikét: tilos szerelmének gyümölcsét, ártatlan porontyát eltette láb alól. És most bíró elé került. Nem tagad. Ugyis hiába volna minden s szinte könnyebben esik szívének, hogy szörnyettét töredelmesen bevallja. Elmond mindent, a földi igazságszolgáltatástól nem fél többé, hisz az Isten megbüntette őt eléggé lelkében, melyben azóta örökösen rémképeket hord. A bíró, ki a földi gonosztettek minden nemét ismeri már — maga is visszaretten, mikor az ifju nő bünéről vallomást tesz. Komoran néz maga elé, arra a jegyzőkönyvre, melynek alapján életfogytiglanig tartó börtönt fog majd ítélni a szerenesetlen nő fejére. Ezt a megdöbbenő jelenetet mutatja be élethű képünk.

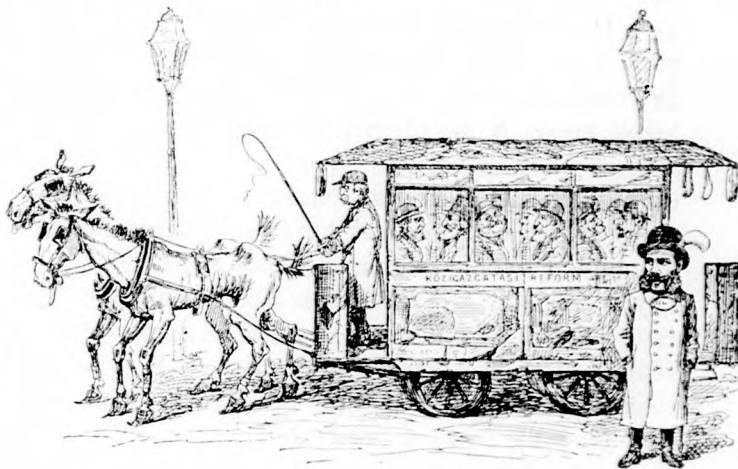
Honmentés.

*Kezdetét vette az alkotmányos élet,
Hallani a Házban sok üres beszédet,
Mert a sok buzának igen sok az alja,
A nagy többség szenved biz ebbe a bajba.*

*Ifju, reményteljes honatyák felállnak,
Bizalmat szarazni a Bánffy-kormánynak.
Pedig nagyon sovány, biz sovány a programm,
Ugy külsejében mint belső tartalomban.*

*Lesz kijarítása közigazgatásnak,
Ellenzéki pártok ennek vermet ásnak,
Kivált ha olyan lesz, mint képünk mutatja,
Hogy a kormánypártnak az apraja-nagyja
Mind be csücsül szépen zsiros hivatalba.*

*Vajmi silány gebék huzzák a reformot
Mire ezélhoz érne, sokszor vághat frontot
Az óriás többség, mely les zsiros koncezra,
Vüczinális vasut s más koncezsióra.
De az is lehet, hogy a ciklus végére
Bánffynak gebéi meghiznak kövérre.*

Apróságok.

Agrárius könyomatos ujság. A magyar gazdaszövetség az agráreszmék terjesztése czéljából egy könyomatos ujság létesítését határozta el, melynek az lesz a feladata, hogy a vidéki lapokat az agráriusok tevékenységéről s minden a gazdák és kisiparosok érdekében történő mozgalomról tájékoztassa. A tör-

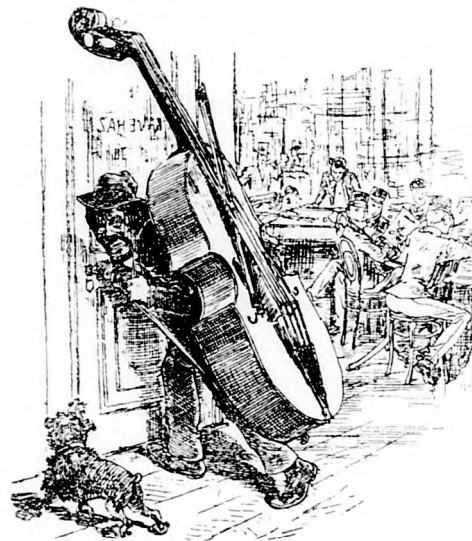
vényhozás még ma is mostoha gyermekének tekinti a földmives- és kisiparososztályt s nem hajlandó, azok terhein könnyíteni, miért is szükséges, hogy a gazdákat és kisiparosokat minden rendelkezésre álló eszközökkel tömörítsük s megnyerjük az agrárszermékeknek, hogy majdan közös erővel lehetővé tegyünk a két sanyargatott osztály érdekeinek javítását. A most alapított ujság egyelőre hetenként egyszer fog megjelenni s kizárólag a vidéki lapok szerkesztősegeinek fog megküldetni.

Asszonyregiment. Amerika Kansas államában van egy város, amelynek nincs párja az egész világon. A Gaylor nevű kis amerikai város kormányzata teljesen a nők kezében van. Polgármester Haskall asszony, politikai hitvallására demokrata, kit már kétszer választottak meg nagy többséggel erre az állásra. Városi tollnok Headley kisasszony, ki már 17 éves korában egy nagy napilap szerkesztője volt. Most már huszéves a kisasszony és másodsor választották meg tollnoknak. Rendőrbíró a 45 éves Fonte Mary asszony, akinek az ellenjelöltje tulajdon férje volt. Az asszony nagy többséggel győzött férje fölött, amit ez nyugodtan türt, mert a hivatal így is csak megmaradt a familiában. Nőkből áll ezenfelül az egész képviselőtestület, mely a város ügyeit mintaszerűleg igazgatja.

Egy híres bandita halála. Rómából érkezik a híre hogy egy olasz csendőr golyója leterítette Tiburzit, ki a Campagnában fővezére volt a haramiáknak és mint ilyen, nagy tiszteletben állott a köznép előtt, de rettegett réme volt a környékbeli gazdag földbirtokosoknak. A meiningeni herceg rablókalandja lett a híres bandita végzete. Azóta a kormány parancsára szüntelenül csendőrjáratok ezirkáltak a római campagnában, akik kikutatták a parasztházakat és minden gyanus embert letartóztattak. E hó 21-én egy ily őrzőjárat Orbetello közelében véletlenül Forane paraszt házához ért. A csendőröknek sejtelmük sem volt róla, hogy rablók tanyáztak a házban, csak amikor fölszólításukra, hogy nyissák ki a kaput, puska lövésekkel feleltek, ismerték föl a helyzet komolyságát. A csendőrök csak öten voltak, de azért ostrom alá vették a házat és egy darabig élénk puskatüzelés folyt, míg végre a rablók — csak ketten voltak összesen — kirohanást kíséreltek meg. Az egyik rabló szerencsésen elmenekült és eltűnt a közeli bozótban, a másikat egy csendőr golyója fején találta és lerogyott. „Domeni Tiburzi vagyok“, kiáltotta oda a feléje siető csendőrnek és meghalt. A csendőrök eleinte maguk se hitték, hogy ilyen nagy szerencséjük volt, de még az éj folyamán egy pár környékbeli paraszt érkezett a helyszínére, kik a herkulesi termetű aggastyánban fölismerték a híres rablóvezért. Tiburzi az utóbbi években, mint egy fejedelem a maga birodalmában, már csak abból a mérsékelt adóból élt, a melyet a környékbeli földbirtokosoktól szedett. Aki ezt az adót megfizette, azt nemcsak békén hagyta, de más

rablók ellen is megvédelmezte. Megélhetése így biztosítva levén, többé nem bántott senkit, csak a rendőrség kémeit és rabló vetélytársait üldözte. Legutoljára 1890. jun. 23-án gyilkolt. Áldozata Gabrielli tisztartó volt, kiről azt hitte, hogy a rendőrséggel áll összeköttetésben. A tisztartó ép nyolezvan aratóval a termést vitte be a mezőről, amikor Tiburzi egy másik társával elébe állt és a remegő aratók szemeláttára agyonlőtte.

Nemes harag.

Nagy keservesen emeli bőgőjét a nagybögős a kávéházban, mikor az ajtóban egy tiszt kutya mérgesen ugatja.

— Hádd el mán te rongyos, — förmed rá a bőgős, — hogy simogásson meg a devla! Tálán csak nem hordok a kedvedért torombitát?

Lapunk 2. számában közölt talány megfejtése:

n	é	r	ó
é	t	e	l
r	e	n	g
ó	l	g	a

Helyesen fejtették meg: Gombkötő N. János, Galló Mihály, Piti Péter, Fűzy Imre, Képes József, Vörös Mihály, Huzelka Károlyné, Borsos Pál.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Többeknek. Kérjük szíves tudomásul venni, hogy azon t. előfizetőink *czimszalagjai*, kik a f. évre előfizetésüket megújították, még nincsenek mind ujonnan kinyomtatva. s ezért van, hogy sokaknak még a régi czimszalaggal küldjük a lapot. Így ujév táján sok ezer czimszalagot

kell ujonnan kinyomatnunk, a mi igen sok munkát és időt vesz igénybe, s ez okozza, hogy eddig még nem bírtunk teljesen elkészülni. A jövő héten azonban már valószínűleg teljesen leszünk s akkor az új czim-szalagokkal s az új lejárattal jelezve fogjuk szétküldeni a „Független Ujság”-ot.

Lukács Gyula urnak. A kívánt czimváltoztatás méltóztassék velünk annak idején egy levelező-lapon tudatni, mert nekünk nehéz az ily változtatásokat előjegyzésben tartani. — **Tatár Mihály** urnak. Ily alapszabályzat nem létezik de alkalomadtán majd ismertetjük a dolgot. — **Erdős András** urnak. A Köztelek zsebnaptár oly sok hasznos tudnivalót tartalmaz, hogy annak megrendelését valóban ajánlhatjuk, szíves elismerését nagyon köszönjük. — **Szekely Ignác** urnak. Fáradozását igen köszönjük. — **Furmann Pál** urnak Sajnálattunkra nem szolgálhatunk a F. U. mult évi folyamával, mert az teljesen elfogyott. — **Góger Kálmán** urnak. A H. Ó. H.-ért beküldött hátralékos összeget köszönettel kézhez vettük. **Vezer József** urnak. Lapunk iránt tanúsított jóindulatát nagyon köszönjük s kérjük szíves támogatását a jövőre is. — **Bartucz István** urnak. A lapot Bodó János czim alatt elküldöttük. Fogadja üdvözetünket. — **Kiss Ferencz** urnak. A beküldött czimre megindítottuk a „Független Ujság”-ot. Örülünk, hogy közbenjárására még a külföldön is tért hódítunk. — **Maczák Adám** urnak. Adjon az Isten sok ily magyarérmű hazafiakat nemzetünknek, s akkor a nemzetiségek bujtogatásaitól nincs mit tartanunk. — **Bárdos László** urnak. Ha a kérdéses ut a birtokiyen (téreképen) jelezve van, akkor miután azt még nem bírja, 30 év óta háborítlanul — eleget kell tennie a birtokosság kívánásának s az utat át kell adnia. — **L. A. Zimánd, Cs. J. Perlasz, K. M. Vése, S. F. Báboeska, Sz. J. Predeal,** sorsjegyeiket nem húzták ki. — **2979. számú előfizető. Szellár József** urnak. Szomorú jelenség az a kivándorlás, amiről Ön ír nekünk s egyenesen összefügg a nehéz megélhetési viszonyokkal. Még szomorubb azonban, hogy a kivándorlók keservesen csalódnak reményeikben, mert túl az Océanon legtöbbször olyan nyomorteljes küzdelem vár rájuk, amilyenről itthon álmodni sem mertek volna. Sok igazság van ebben a mondásban: Extra Hungaria non est vita. (Magyarországon kívül nincsen élet). — **Lederer Soma** urnak. Rimbe írott sorait vettük — s azokat fiókunkba tettük. — mert kenyerünk javát megettük. — de még ilyen verset nem ettünk. Egyébként szíves üdvözetünk! — **Weimhardt János** urnak. A levelező lapján említett levelet nem kaptuk meg; szíveskedjék megismételni a kérdést. — **Szép Ferencz** urnak. A kértett törvénykönyvet könyvkereskedésekben még nem árusítják. — **Varga József** urnak. Annatelep. A hadmentességi adót 12 évig kell fizetni. Az esküvőhöz szükséges mindkét fél keresztlevele, semmi másféle irat. Hogy mennyiért adja ki a veszprémi plébános a keresztlevelet azt nem tudjuk. Nagyobb városokban, mint a milyen Veszprém is, rendszerint 2 frt szokott lenni. — **S. J.** urnak. **Br. J.** ny. táblai bíró lakása Budán, I. Attila utca 64. szám alatt van. — **E. Sz.** urnak A Gazdasági Mérnök és műszaki hetilap kiadóhivatala: Budapest, IV. vármegyeház-utca 11—13 szám alatt van. — **Goldring György** urnak. Ismertebb tájékipametszők és raktárosok a fővárosban: Donáth Sándor (Kossuth-Lajos-utca 3.) Adler Henrik (Deák-u. 23.) Poroghnyai Istvánné (Andrássy-ut 61.) — **K. J.** urnak, 877/42. számú állami sorsjegyet kihúzták 10 fittal; a többi nem nyert. — **F. J. Pornó, L. F. Makó, B. J. Hodgya, B. J. Marezali, D. G. Repszeg, Z. J. Letenye, H. B. Galánta, R. I. Szegvár, F. K. Károlyfalva, B. I. Mezőkövesd, D. D. Torda.** Sorsjegyeiket nem húzták ki.

A Független Ujságot *pénteken* délelőtt adjuk postára, tehát azt minden előfizetőnk legkésőbb már vasárnap reggel kell hogy kézhez vegye. Ha netalán lapunk nem érkezne pontosan rendeltetési helyére, kérjük azt velünk azonnal egy levelező-lapon tudatni, hogy a főposta igazgatóságánál intézkedhessünk.

Kis lutri huzása.

	Január 9.				
Prága	65	32	63	1	78
Nagy-Szeben	13	24	86	3	30
	Január 13.				
Brünn	62	9	23	83	25

Budapesti piaczi árak.

Budapest, január hó 16-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavidéki* 8.40 fttól 8.85 fttig, *pestvidéki* 8.35 fttól 8.80 fttig, *fehértmegyei* 8.35 fttól 8.80 fttig, *bácskai* 8.45 fttól 8.90 fttig, *bánsági* 8.15 fttól 8.80 fttig.

Rozs 70—72 kg. 6.70 fttól 6.80 fttig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.00 forinttól 4.35 fttig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 fttól 5.90 fttig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 fttól 8.00 fttig.

Zab 39—41 kg. 5.70 fttól 6.29 fttig.

Tengeri 78—82 kg. 3.30 fttól 3.50 fttig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.90	13.30	12.50	12.20	11.70	11.40	10.90	8.80	6.00
Buzakorpa, finom 3.50-5.10, durva 3.40—4.90 ftt zsákkal együtt.									
Egyéb magvak: <i>vörös lóhere</i> 45—52 ftt; <i>lucerna</i> 48—55 ftt; <i>mák</i> 23—24 ftt; <i>bab</i> fehér nagyszemű 7.00—7.50 ftt, <i>törpe</i> 8.00—8.50 ftt, <i>tarka</i> 6.25—6.50 ftt, <i>lenese</i> 8—15 ftt, <i>borsó</i> 8.50—9.50 forint, <i>köles</i> 5.30—5.60 ftt, <i>kendermag</i> 6.75—7.25 ftt, <i>repcze</i> 10.50—12.25 ftt.									

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 365—375 fttig; *középmínőségűért* 250—335 fttig; *gyenge minőségűért* 170—220 fttig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élőszulyban 25—30 fttig, *hízott tarka ökörért* 26—31 fttig. *Fejős tehén,* magyar fajta 70—80 fttig, tarka 90—145 fttig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 40—46 krt. *Vajot borjú* 1 kgr. hussulyért fizetnek 58—64 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 14.50—20.00 ftt, *feljavitott juh* 11—13 ftt, *kiverő juh* 7.50—10.50 ftt, *kecske* 8—12 ftt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 kr., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 40—48 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.30—5.50 forintig, *kacsa* 1.80—2.80 fttig, *tyúk* 1.30—1.50 fttig, *csirke* 70 kr.-tól 1.20 fttig, *koppán* 2.10—2.50 fttig, *pulyka* 3.50—4.50 fttig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.20—2.90 ftt, *malhar* 2—2.50 forint, *zsupszalma* 1.60—1.80 ftt, *alomszalma* 1.20—1.40 ftt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 35—40 darab. *Szalonna* 45—48 krajezár. *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz* sárga esurgatott 32—33 kr. *Viasz* 150—154 kr., *burgonya* sárga 1.70, rózsá 1.50, közönséges 60—80 kr., *paprika* 20—40 fttig, hüvelyes paprika 26 ftt métermázsánként.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 18—20% 3.70—4.10 ftt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.40 ftt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 ftt, *vasgálicz* II-a. 2.75—3.25 ftt. *Rézgálicz* 24.00—25.00 ftt. (200 kgr.-ként Budapesten.)

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kgr.-ként 76—84 fttig, *tehénbőr száraz* 78—82 ftt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 27—36 fttig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 32—35 fttig.

Első magyar gazdasági gépgyár

* részvény-társulat *

GŐZCSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

C Z I M:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Különléteségek bor és zifési gépekben.

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrassy Geza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinestári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltőbbek

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító
BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu cimbalmaidat.
Közégsí és tüdőelői zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsereítetnek. Erős orgonahangu harmonikákból külön árjegyzék kérendő.

lakola hegedűk 3frtől felfele.

Közégsí

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtokéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtokéletesebb permetezőgép a **VERMOREL-féle**

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN“ 1 frt 25 kr. kilogrammja.

„REZGÁLICZ“ 28 frt métermázsánként.

„RAFFIAHÁNCZ“ 48 kr. kilogrammja.

A tavaszi tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni.

Kitüntetést nyert:
Budapesten, Párisban, Londonban és Nápolyban
HAZSLINSZKY KÁROLY

állatgyógyászati laboratoriuma

Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 28. szám.

Tisztelettel értesitem a mélyen t. közönséget, hogy nagyszabású

állatgyógyászati laboratoriumot

nyitottam meg. A gyógyszerek **hazánk legjelesebb szakértőinek** tanácsával készültek. Miatán hazánkban ily vállalat még nem létezett a gyógyszereinket legnagyobb részt külföldről importáltuk, ezeketán teljes reménnyel várjuk, hogy a m. t. nagyközönség vállalatomat támogatni fogja. Kérni tessék: Hazslinszky-féle

Restitutions fluid 1 üveg 1 frt 40 kr. 1 kl. 3.50 frt kiváló erősítő és üdítő folyadék lovaknak erős training- vagy kimerítő hajtások alkalmával.

Tápabrak erősítő és tápláló szer a háziállatoknak, ára 1 doboz 30 kr.

Sertéspor üszögös orbáncz és, más sertésbetegségek ellen és mint óvszer, ára 60 kr. és 1 frt 20 kr.

Baromfipor szárnyasoknak. — Jó szolgálatot tesz epidemiáknál, amennyiben erősíti a bélhuzamot és ellenállóbbá teszi a baromfit, ára 1 doboz 50 kr.

Blisser szürke és vörös, daganatok, ödémák, csontpók ellen, előbbi 1 frt 20, vörös 2 frt.

Rüh olaj lovak, szarvasmarhák és juhoknál járványos esetekben biztos szer, ára 1 kiló 1 frt 20 kr.

Azonkívül kapható mindenféle cikk, a mely az állatgyógyászatban előfordul a legjobb minőségben és jutányos áron.

Mély tisztelettel

Hazslinszky Károly

gyógyszerész és állatgyógyászati laboratorium tulajdonosa.

Az „**ÁLLATEGÉSZSÉG**“ című **havi folyóirat előfizetési ára egész évre 3 forint.**

Kiadóhivatal: **BUDAPEST, VIII., Rökk Szilárd-utca 28.**

Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal.

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett **40 kr.**
Nem szabad szeretnie.

Írta: Bodrogi Lajos.

Az erdész ur fia.

Elbeszélés Theurriet André-től.

A malom története.

Írta: Sudermann.

Angyal és ördög.

Írta: Mathers Helén.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelék.

Egy csodaember kalandjai.

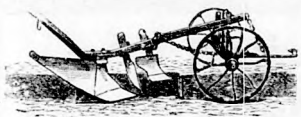
Írta: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

„BELLA.“

Érdekes regény. Írta: Anna Vertua Gentile.

Mi a szerelem?

Arab regény, írta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

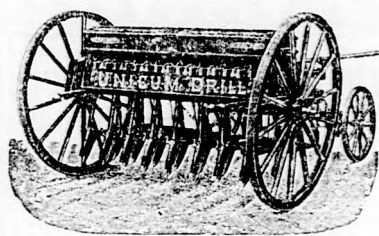
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekéimet, melyek anyag, kivitel s olesó árnál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmívelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkorak a Melichár-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

— BUDAPEST, —

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,
BUDAPESTEN,
ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, aczél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zúzóműveket, vizikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez: kisebb nagyságú darálószékeket, melyek petrolumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági czélokra kitűnően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra: ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsiára szerelve mint petroleum-lokomobil cséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbinával hajtva, úgy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, cséplő, őrleő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak. 349

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csakély kamattal tőke is törlesztetik. Lebegőtítés leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokir másolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, halászagok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által olmányoszerűleg ajánlata van.

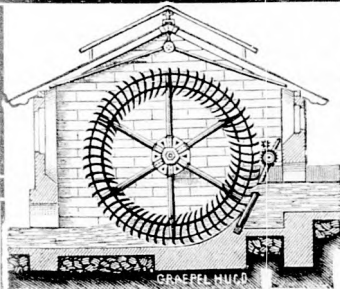
Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető: Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Írta: **ALPÁRI LAJOS.**

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezredéves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép díszíti.

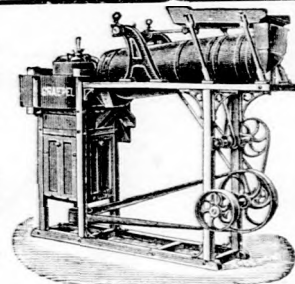
A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem előfizetők 25 krért rendelhetik meg.

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek, gőzkazánok minden nagyságban őrle-malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

Őrle-malmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső vácz-ut 46. szám.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényél, csúznál, tag-szagatásnál és meghüleseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter ezéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Kitüntetve 16 kiállításon.

SCHÖNBECK IMRE

Esztergomban.

Ajánlja saját készítményű, újonnan javított

mirenymentes hordókén-lapjait.

Ezen készletek használata által a borok nem kapnak kémbüzt (Einschlag-szagot) mint a régi kénlapok után, mi az egészségre igen ártalmas, fő- és gyomor-fájást okoz; sőt oly borok, melyek lefajlás után megtörnek, s rossz ízűvé válnak, is kigyógyíthatók; az egészséges borok pedig eltarthatóbbak és szállíthatóbbak lesznek. A ki egyszer így fajta kénlapokat használ, nem vesz a méregtartalmu, büdös Einschlagból!

A „Borászati Lapok” 1883. évi 23. számában ezt írja:

„Jó ként legelőször a külföldre szorul ki legtöbb bortermelőnk, a honnét mindig drágábban kapja a ként, mint a milyen áron az kapható Schönbeck Imrenél Esztergomban; ajánljuk tehát olvasóink figyelmébe a mirenymentes készleteket annál is inkább, mert ezen kénlapok tisztaságáról már magunknak is volt alkalmunk meggyőződni.”

A 0 és 1 minőségben üres hordókhoz, a 2 és 3-as egészséges borokhoz, a 4 és 5-ös megtörött, nyúlós, pangott, hordófaizú, sőt penészes hordókhoz is jó sikerrel használható.

A 10-dökén-lapok árai: 0-15 kr., 1-es 20 kr., 2-ös 40 kr., 3-as 50 kr., 4-es 60 kr., 5-ös 80 kr., 50 dkggrammos csomagoként.

Használati utasítás és minták ingyen.

Kizárólagos raktár

D' Appert-féle gyorsderítő pulverinből egy adag elég 250-300 liter zavaros borok 48 óra alatti derítésére, ára használati utasításai 25 kr., nagyobb vételnél árszengedmény.

D' Appert-féle Oenotanninból oly borok javításához, melyek tartósírozásigényűek és a vegyett könnyen megtörnek, 100 grammos doboz, használati utasításai, fehér borhoz 1 frt 20 kr., vörös borhoz 1 forint.

Francia borszesz,

finom, gyenge borok erősítésére 1 literes üveggel 1 frt 50 kr. Kiszéles borok erősítésére Bougout 1 literes üveggel 1 frt.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek a jövő év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Vetőmagvak

1000-ed éves kiállításon legmagasabb díjjal: *diszoklevéllel kitüntetve*. Répamag, sárga Oberndorfi állami ólomzár alatt, 50 kilónként 12 frtért 500 kilónként 100 frtért kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában
u. p. Koneza.

Szétküldés ab Alvinez és Szászrégen utánvétellel. A pénz előre *küldőjének áru franco* megy. Továbbá *Luczerna mag, vörös löhere mag, baltacsim, fehér paszuly, Heine-féle és Dupauti zab* kaphatók.

Hirdetések felvételnek

kiadóhivatalban

Budapest Üllői-út 25.

Köztelek.

A „HUNGARIA”

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kitűnő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körut 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.